

12. CVIČENÍ Z OPTIMALIZACE

Primárně-duální algoritmy

D: Mějme optimalizační problém a označme OPT hodnotu účelové funkce pro optimální řešení. Řekneme, že algoritmus A je k -*aproximační* pro daný problém, pokud A vrací přípustné řešení a hodnota účelové funkce tohoto řešení je $A \leq k \cdot OPT$ (to v případě, že maximalizujeme, pro minimalizaci chceme $OPT \leq k \cdot A$).

Pozorování: Pro každé řešení maximalizačního ILP a jeho LP relaxace platí, že $OPT_{LP} \geq OPT_{ILP}$, resp. $OPT_{LP} \leq OPT_{ILP}$ pro minimalizaci. **D(Volnost):** Mějme soustavu lineárních nerovnic (S) a v ní j -tou nerovnost

$$a_{j1}x_1 + a_{j2}x_2 + a_{j3}x_3 + \dots + a_{jn}x_n \leq b_j.$$

Mějme také nějaký vektor x' .

Pak *volnosti* (slack) j -té nerovnosti vůči řešení x' rozumíme hodnotu $s_j^{(S)} = b_j - \sum_{i=1}^n a_{ji}x'_i$. Všimněme si, že pro přípustná řešení vždy platí $s_j^{(S)} \geq 0$. Pokud by nerovnost byla $\geq$, definujeme volnost jako $s_j^{(S)} = \sum_{i=1}^n a_{ji}x'_i - b_j$, aby opět platilo $s_j^{(S)} \geq 0$ pro přípustná řešení.

T(Komplementarita): Mějme lineární program (P) a jeho duál (D) v následující formě:

$$\max c^T x, Ax \leq b, x \geq 0, \quad (\text{P})$$

$$\min b^T y, A^T y \geq c, y \geq 0. \quad (\text{D})$$

Mějme také dvojici přípustných řešení primálu a duálu (x', y') . Pak platí následující věta:

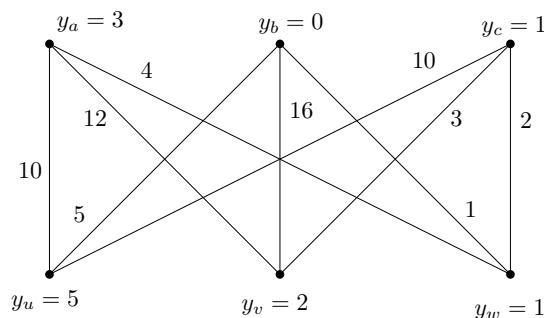
Dvojice (x', y') je dvojicí optimálních řešení právě tehdy, když platí:

$$\forall i \in \{1, \dots, n\}: x'_i \cdot s_i^{(D)} = 0, \quad (1)$$

$$\forall j \in \{1, \dots, m\}: s_j^{(P)} \cdot y'_j = 0. \quad (2)$$

PŘÍKLAD PRVNÍ Na začátku cvičení jste viděli 2-aproximační algoritmus pro VÁŽENÉ VRCHOLOVÉ POKRYTÍ, ve kterém se vygenerovala dvojice přípustných řešení (x, y) . Tato dvojice přípustných řešení většinou nebude optimální, protože to je jen 2-aproximace. Zdůvodněte, které podmínky věty o komplementaritě budou porušeny.

PŘÍKLAD DRUHÝ Na obrázku je bipartitní graf, který má u hran napsané ceny a u vrcholů řešení duálního programu k perfektnímu párování minimální ceny. Dokažte, že toto řešení je optimální.

Dále se zkuste zamyslet, jaké různé možnosti máte pro dokázání, že dané řešení je optimální?

PŘÍKLAD TŘETÍ

Primár:

$$\begin{aligned} \max & -2x_1 + 2x_2 + 2x_3 + 3x_4 \\ & x_1 - x_2 + 2x_3 \leq 3 \\ & 3x_1 + x_3 + x_4 \leq 2 \\ & -x_1 + 2x_2 + 2x_3 + 3x_4 \leq 1 \\ & x_1 + 3x_2 - x_4 \leq 2 \\ & x_i \geq 0 \end{aligned}$$

Duál:

$$\begin{aligned} \min & 3y_1 + 2y_2 + y_3 + 2y_4 \\ & y_1 + 3y_2 - y_3 + y_4 \geq -2 \\ & -y_1 + 2y_3 + 3y_4 \geq 2 \\ & 2y_1 + y_2 + 2y_3 \geq 2 \\ & y_2 + 3y_3 - y_4 \geq 3 \\ & y_i \geq 0 \end{aligned}$$

Máte primár a duál. S pomocí komplementarity najděte optimum primáru, když víte, že optimum duálu je: $(0, 0, 1, 0)^T$.

PŘÍKLAD ČTVRTÝ Mějme LP pro hledání nejkratší cesty z bodu s do bodu t v grafu ohodnoceném nezápornými délkami cest jako $\{0, 1\}$ -celočíslný program. Mějte podmínku pro každý s, t -řez v grafu. A jeho duál.

Primár:

$$\begin{aligned} \min & \sum_{e=1}^m c_e x_e \\ \forall S \text{ } s, t\text{-řez} : & \sum_{e \in \delta(S)} x_e \geq 1 \\ \forall e \in E : & x_e \in \{0, 1\} \end{aligned}$$

Duál:

$$\begin{aligned} \max & \sum_S y_S \\ \forall e \in E : & \sum_{S \text{ } s, t\text{-řez}: e \in \delta(S)} y_S \leq c_e \\ \forall S \text{ } s, t\text{-řez} : & y_S \geq 0 \end{aligned}$$

Nyní uvažte následující algoritmus:

1. $\vec{y} \leftarrow 0$, kde y je vektor duálních proměnných.
2. $F \leftarrow \emptyset$ – nepřípustné řešení primálu.
3. Dokud neexistuje s, t -cesta v $G[F]$:
4. Uvažme (jedinou) souvislou komponentu C v grafu $G[F]$ obsahující s .
5. Zvyšujte hodnotu y_C , dokud nějaká podmínka (odpovídající e) nebude těsná.
6. Přidejte e do F .
7. Pro každé $e \in F$:
8. Pokud $G[F \setminus \{e\}]$ obsahuje s, t -cestu, tak odeber e z F .
9. Vrať F jako nejkratší s, t -cestu

Dokažte, že tento algoritmus najde nejkratší cestu.

PŘÍKLAD PÁTÝ MINIMUM STEINER FOREST (dále MSF) je následující problém: Máte neorientovaný graf $G = (V, E)$ s kladnými váhami na hranách $w : E \rightarrow \mathbb{R}^+$ a disjunktní množiny $S_1, S_2, \dots, S_k \subset V$. Vaším úkolem je najít $F \subseteq E$ minimální váhy takovou, že každé dva vrcholy $u, v \in S_i$ (pro každé i) náleží do téže komponenty souvislosti $G[F]$. Zjevně F je acyklická a nazývá se Steiner Forest.

Formulujte MSF jako úlohu celočíselného programování, proveďte LP relaxaci této úlohy, nalezněte její duál a vypište primární a duální podmínky z věty o komplementaritě.

Poté zkonstruuje primárně-duální algoritmus pro MSF.

Hint: Algoritmus bude analogický algoritmu pro nejkratší cestu.

Nakonec si rozmyslete, že je to 2-aproximace.

Domácí úkoly

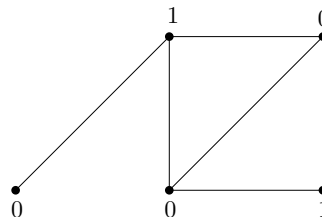
Deadline na odevzdání je začátek cvičení za 2 týdny od zadání.

DEVÁTÝ DOMÁCÍ ÚKOL

[2 body]

Na obrázku je zadán graf a u jeho vrcholů je přípustné řešení relaxovaného lineárního programu pro maximální nezávislou množinu:

$$\begin{aligned} \max \quad & \sum_{v \in V} x_v \\ \forall e \in E : \quad & x_u + x_v \leq 1 \\ \forall v \in V : \quad & x_v \geq 0 \end{aligned}$$

S užitím komplementarity ověřte, jedná-li se o optimální řešení.